

Мэтафарычныя асацыяцыі слова паўздыейнічалі на выбар назвы артыкула пра месца расстрэлаў. Слова стала вядомае ўва ўсім сьвеце.

Камуністы некалькі разоў пачыналі перагляд справы пра *Курапаты*, зьбіралі мяхі хлусьні, але хлусьня не дапамагала. Памятаю, адзін хлус напісаў нават успаміны, як ён вайной быццам бы праяжджаў каля Менску і добра памятае, што бачыў дарожны ўказальнік „*Курапаты*“. (Ува ўрочышча быў указальнік, значыцца.)

Курапаты — слова-сьмерць, слова-жах, „ваше слово, товарищ маузер“, магільны помнік расейскаму камунізму.

Курорт

Даніл Альпяровіч

„Еду на курорт“, „быў на курорце“ — гэтыя словы рэдка каму за савецкім часам удавалася вымавіць без інтанацыяў гордасьці за сябе і нейкай асаблівай значнасьці, хоць бы ўва ўласных вачах.

Слова гэтае нямецкага паходжаньня (*Kurort* літаральна азначае „месца лячэньня“).

Да паездкі на курорт рыхтаваліся, як да вясельля, — паслядоўна і цэлы год. Зьбіралі грошы, шыкавалі строі „на выхад“ — каб было ў чым прайсьціся ўвечары па набярэжнай — сябе паказаць, на іншых паўзірацца. Каб усё было ня горш, як гаворыцца, чым у людзей. Пры словах Ялта, Сочи альбо Алушта мроілася бестурботнае таварыства курортнікаў-хаўруснікаў, ласкавае, бясконцае мора, бяскмарнае неба, пальмы, рэкі смачнага таннага віна, экзатычная садавіна. Ну і, зразумела, шпаркія і салодкія заляцаньні, пацалункі пад месяцам і любосныя перамогі. Бяз бою...

А пад канец — абмен адрасамі, абяцанкі пісаць і расстаньні бязь сьлёзаў і ўзаемных папрокаў.

Курортнікі дзяліліся на так званых „арганізаваных“ — тых, хто прыехаў на пучэўку ад прафкаму — і на „дзікуноў“. Арганізаваныя жылі ў санаторыях альбо пансіянатах — старанна наведвалі розныя водныя альбо гразевыя працэдуры, карацей — папраўлялі, як кажуць, здароўе. „Дзікунамі“ называлі тых, хто здымаў за рубель-паўтара на суткі ложак дзе-небудзь у альтанцы, павеці альбо нават на паддашку. А то й непадалёк ад прыбіральні. Такі курортнік выстойваў даўжэзныя чэргі ў сталоўку па сумна вядомыя катлеты з макаронамі, якія ні выглядам, ні смакам не нагадвалі ні першага, ні другога, але на жыцьцё не наракаў. Ён жа быў „на курорце“! Вось толькі раз-пораз тачыў „дзікуна“ чарвяк непакою — як „дастаць“ (хоць бы зь пераплатай) білет на зваротны шлях і ў пару патрапіць дадому. Заводзілі карысныя знаёмствы, шукалі „блат“... і знаходзілі.

Успамін пра наведаньне курорту нярэдка заставаўся адным з самых моцных уражаньняў усяго жыцьця, у адным шэрагу зь першым каханьнем, службай у войску альбо, безь перабольшаньня, зь вяртаньнем з фронту. „Вось калі я быў на курорце...“, — пачынаў часьцяком мой цесьць-вэтэран знаёмую ўсім нам распаўданку-хвальбу, як яму, інваліду вайны, аднойчы далі „гарашчую“ — гэта значыць, нікім своечасова не набытую пучэўку на курорт... Далі, між іншым, бясплатна...